

Paper Code

BV-101

अनुक्रमांक:
निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

पतञ्जलिविश्वविद्यालयः

परीक्षा - दिसम्बरमासः - 2018

शास्त्री/बी. ए. व्याकरणम् (सत्रम् : प्रथमम्)

संस्कृतम्

प्रथमपत्रम्-संस्कृतव्याकरणम् (क)

समयः - होरात्रयम्

अधिकतमाङ्कः - 70

अवधेयम् : इदं प्रश्नपत्रम् सप्ततेः (70) अङ्कानां विद्यते। प्रत्येक खण्डे प्रदत्तानां निर्देशानामनुसरणपुरस्सरमेव प्रश्नानां समाधानं कर्तव्यम्। अङ्कविभाजनं प्रत्येकं खण्डस्य प्रश्नस्य च पुरतः द्रष्टुं शक्यते।

(काशिकावृत्तिः)

70 अङ्काः

- प्रश्नः1- केषाञ्चित् त्रयाणां काशिकारीत्या व्याख्यानं कर्तव्यम्। (5X3=15)
(क) हल् (ख) लिङ्सिचावात्मनेपदेषु (ग) सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ
(घ) स्थानेऽन्तरतमः (ङ) येन विधिस्तदन्तस्य।
- प्रश्नः2- केषाञ्चित् पञ्चानां सूत्राणां पदकृत्यं दर्शयन्तु। (3X5=15)
(क) अचः परस्मिन् पूर्वविधौ (ख) न धातुलोप आर्धधातुके (ग) प्रत्ययलोपे प्रत्ययलक्षणम्
(घ) अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् (ङ) ऊकालोऽञ्जस्वदीर्घप्लुतः (च) विभाषा दिक्समासे बहुव्रीहौ
(छ) रलो व्युपधाद्घलादेः संश्च ।
- प्रश्नः3- केषाञ्चित् पञ्चानां वार्तिकानां व्याख्यानं कर्तव्यम्। (3X5=15)
(क) अपुरीति वक्तव्यम्। (ख) जित्पर्यायवचनस्यैव राजाद्यर्थम्।
(ग) गोत्रान्तादसमस्तवत् प्रत्ययो भवतीति वक्तव्यम्। (घ) हरीतक्यादिषु व्यक्तिः।
(ङ) श्रन्धिग्रन्थिदम्भिस्वञ्जीनामिति वक्तव्यम्। (च) सविशेषणस्य प्रतिषेधो वक्तव्यः।
(छ) त्यदादीनां मिथो यद्यत् परं तत्तच्छिष्यते।
- प्रश्नः4- कारिकाद्वयं व्याख्यातव्यम्। (5X2=10)
(क) ईदूतो सप्तमीत्येव०।
(ख) इकः कित्त्वं गुणो मा भूत्।
(ग) इच्च कस्य तकारेत्त्वं।
- प्रश्नः5- केषाञ्चित् त्रयाणाम् शब्दानां/शङ्कानां सिद्धिः/साधनम्। (05X3=15)
(क) 'तुष्टूषति' इत्यस्य सिद्धिः कार्या।
(ख) 'अधोक्' इत्यस्य सिद्धिं कुर्वन्तु।
(ग) 'षष्ठी स्थानेयोगां इत्येतद् सूत्रं किमर्थमुपदिष्टम् ?
(घ) 'पञ्चेन्द्रः' इत्यस्य सिद्धिः कार्या।
(ङ) 'हयवरट्' इत्यत्र रेफो यकारात् पर उपदिश्यते चेत् को दोषः ? किं च समाधानम् ?

-----X-----